

NAVODILA ZA SUŠENJE ČAJA IN SEMEN KONOPLJE

Konopljin čaj

Zrelost konopljinih cvetov za spravilo je odvisna od sorte konoplje in danih vremenskih razmer.

Priporočljivo je, da se rez cvetov opravi v suhem, sončnem in po možnosti vetrovnem vremenu, da je vlažnost cvetov čim manjša.

Nabiranje zgodnjih cvetov za čaj je optimalno v času, ko se na rastlini začnejo tvoriti cvetovi. Odrezane cvetove sušimo v zračnem in senčnem prostoru na suhi podlagi (papir) okrog 4 tedne po nabiranju. Pazimo, da cvetovi niso gosto skupaj, da je zagotovljena zračnost. V primeru gostega sušenja na suhi podlagi je potrebno cvetove vsak dan 1-2x obračati.

Pozne cvetove nabiramo za ekstrakte in eterično olje. Čas nabiranja poznih cvetov je pred zrelostjo semen v zadnji fazi cvetenja. Pripravimo snopiče, ki jih obesimo v zračnem in senčnem prostoru. Snopiči ne smejo biti preveliki, saj lahko zaradi slabe zračnosti začne snop v notranjosti gniti. Sušenje cvetov je možno tudi v sušilnicah z veliko zraka in nizko temperaturo; primerne so sušilnice za hmelj, zelišča in seno. Pred pakiranjem pozni cvet očistimo s stebela, steblo pa odstranimo. Mešanico semen in cvetov očistimo, tako da ostanejo samo cvetovi.

Konopljino seme

Primeren čas žetve konoplje za seme je ob 70-90% zrelosti semena in zelenem stebelu. Pokazatelj zrelega semena na konopljini njivi je pojav ptic v posevku. Zrelo seme je temno rjave barve, lahko so tudi črna ali progasta. Konoplja ne dozoreva enakomerno. Delež zrelih semen določimo tako, da stresemo cvet in na podlagi osipa določimo stopnjo zrelosti.

Sušenje semen

Priskrbeti je potrebno prostor (sušilnica), kamor je potrebno seme takoj po žetvi odpeljati. Preprečiti je treba segrevanje semen in nastanek plesni. Semena posušimo z velikim pretokom zraka pri temperaturi do največ 35°C do vlažnosti 8-10 % v semenu.

Pri sušenju v sušilnicah bodite previdni, da ne boste istočasno sušili zelišč, dišavnic, saj lahko pride do prenosa vonja.

Brez uporabe sušilnice je priporočeno takoj po mlatenju pridelok razporedi v debelini največ 10 cm po ravni podlagi na najlon ali drug tekstil, pod streho s konstantnim rahlim naravnim preprihom. Seme tako sušimo najmanj 10 dni, z vsakodnevnim obračanjem pridelka.

Vlažnost v semenu lahko zmerimo z merilcem vlage za semena/žita, katerih večina pa možnosti za izbiro konopljinega semena nima. Merilec lahko nastavite na oljno ogrščico - *Brassica napus* in ko ta pokaže 12 % vlage se lahko predvideva, da je konopljino seme posušeno na 9 % vlage. Nepravilno posušeno in skladiščeno seme ni primerno za prehrano ljudi, uporabi se lahko le za industrijsko uporabo ali kot krma za živali.

Čiščenje semen

Večji problem kot sama vlažnost v semenu je nečist semenski material konoplje, saj je ta po žetvi poln semena plevelov in zelenih ostankov rastline. Pravilno posušena semena za nadaljnjo predelavo je treba očistiti nečistoč z vejalnikom (narečno pajkelj ali vinta) ali gravitacijsko mizo za čiščenje semen in drugih žit. Standardna čistost semen je 99%.

Spravilo semen

Pred skladiščenjem je ključnega pomena pravilno posušeno seme (vlaga ne sme presegati 7 - 9 %). Seme, ki ga skladiščimo za nadaljnjo uporabo hranimo v hladnem, temnem, predvsem pa suhem prostoru, kjer naj temperatura ne bi presegla 16°C. Shranjujemo ga v vrečah za žito. Ob pravilnih pogojih sušenja in skladiščenja, ki jih konoplja zahteva, lahko seme ohranja kakovost 2 – 3 leta. Skladiščni prostori morajo biti dobro zaščiteni pred glodalci, mačkami, insekti in ptiči.

ODKUP KONOPLJINIH SEMEN IN ČAJA INFORMACIJE ZA KMETOVALCE

Zadruga Konopko bo v jesensko/zimskem času vršila odkup konopljinega semena in čaja. Odkupne cene za letino 2015 so določene in navedene v nadaljevanju, v naslednjih letih pa bodo oblikovane sprotno glede na razmere na trgu. Tekoče odkupne cene bodo navedene na spletni strani www.konopko.si.

Odkup se bo vršil na Kmetiji Križman, Ižanska cesta 338, Ljubljana. **Točen datum pričetka odkupa sporočimo naknadno, predvidoma pričenjamo v četrtek, 19.11.2015, ostali datumi bodo objavljeni na naši spletni strani in poslani tudi po e-pošti.**

Seme je potrebno dostaviti v vrečah po največ 50kg, čaj lahko tudi v večjih vrečah. Vsak pridelovalec, ki pripelje pridelek na dokup, mora imeti s sabo izpolnjen obrazec Obr_ZK-001 (Kontrolni podatki o pridelavi konoplje - setev, žetev, sušenje in skladiščenje).

V nadaljevanju tega dokumenta so navedeni tudi parametri, ki bodo vplivali na odkupno ceno konopljinih semen in čaja. **Prednost pri odkupu bodo imeli člani zadruge** in tisti, ki so seme za sejanje kupili pri Zadruzi KonopKo. V prilogi so dodane tudi slike kakovostnih razredov čaja in semen.

POSUŠENI LISTI/VRŠIČKI KONOPLJE ZA ČAJ

Odkupna cena za čaj: 10 - 20 €/kg.

Parametri, ki bodo vplivali na odkupno ceno:

1. VONJ PO PLESNI

Če je prisoten vonj po plesni, čaja ne odkupujemo.

2. BARVA

Na odkupnem mestu bo pripravljena barvna lestvica in realni vzorci posušenih listov/vršičkov za čaj, na podlagi katerih bo ovrednoten odkupni material. Določeni so 3. razredi: od zelene do rumeno rjave barve.

3. PRISOTNOST SEMEN IN STEBEL V VZORCU

Na odkupnem mestu bodo pripravljeni realni vzorci posušenih listov/vršičkov z različnimi vsebnostmi semen in stebel. Določeni so 3 razredi:

< 5 utežnih % primesi (semen, stebel)

5 - 20 utežnih % primesi - odkup ob pogoju, da je barva listov/vršičkov zelena

20 utežnih % - ni odkupa

4. ČLANSTVO - člani Zadruga dobijo 20% višjo odkupno ceno

KONOPLJINA SEMENA

Odkupna cena za semena: 1,50 - 2,50 €/kg.

Parametri, ki bodo vplivali na odkupno ceno:

1. VSEBNOST VLAGE

Na odkupnem mestu bo iz posamezne vreče semena odvzet naključni vzorec, kateremu bo izmerjena vsebnost vlage:

- vsebnost vlage med 7 in 9 % - odkup

- vsebnost vlage > 9 % - ni odkupa

2. ČISTOTA SEMEN

Na odkupnem mestu bodo pripravljeni realni vzorci konopljinih semen z različnimi vsebnostmi nečistoč (plev, delčkov zemlje...). Iz posamezne vreče semena bo odvzet naključni vzorec, ki se primerja z že pripravljenimi - standardiziranimi vzorci. Semenu se določi teža pred in po čiščenju in iz razlike se izračuna odstotna vsebnost nečistoč. Določeni so trije (3) razredi:

< 1 utežnih % primesi (listov, stebel)

1 -2 utežnih % primesi

> 2 utežnih % - ni odkupa

3. PRISOTNOST AFLATOKSINOV

Na odkupnem mestu bo iz posamezne vreče semena odvzet naključni vzorec, kateremu bo izmerjena prisotnost/vsebnost aflatoksinov:

- vsebnost aflatoksinov < 8 µg/kg – odkup

- vsebnost aflatoksinov > 8 µg/kg - ni odkupa

4. ČLANSTVO - člani Zadruga dobijo 20 % višjo odkupno ceno

Zadruga KonopKo, skupina za kakovost, oktober 2015

PRILOGA 1: Barvna lestvica posušene konoplje (čaja)

Barva čaja - 1. razred

Barva čaja - 2. razred

Barva čaja - 3. razred

PRILOGA 2: Prisotnost nečistoč v semenu

Seme - 0,5 % nečistoč

Seme - 2 % nečistoč

Seme - 5 % nečistoč